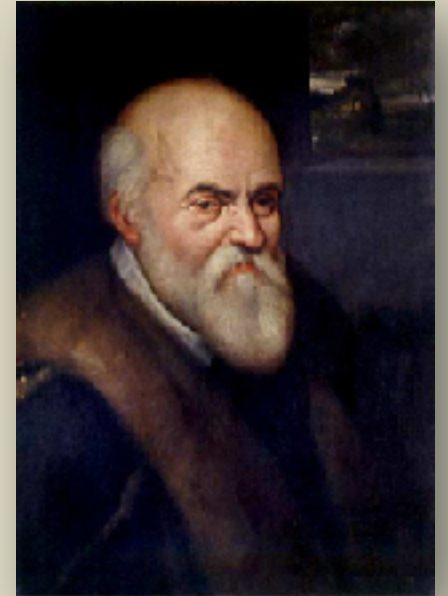


4. BÖLÜM

KURUMSALLAŞMA

Özellikle Rönesans'la beraber Avrupa'da eski eserlerle ilgili başlayan çalışmalar, daha sonra kurulacak olan müzelerin temellerini oluşturmuştur. Kaynaklardan anlaşıldığına göre 1552-1605 yıllarında yaşayan İtalyan hekim Ulisse Aldrovandi, doğanın bütün varlıklarından seçtiği örneklerle bir müze kurma girişiminde bulunmuştur



Müzecilik konusunda ilk bilimsel kitap Bavyera Dükası'nın yanında çalışan Samuel Van Quichberg tarafından 1665'te yazılmıştır.

Halka açık ilk müze ise 1683 yılında İngiltere'de kurulmuştur. Ayrıca C. F. Neichlius da 1727'de müzeciliğin el kitabı olarak nitelenen Museographia'yı kaleme almıştır.

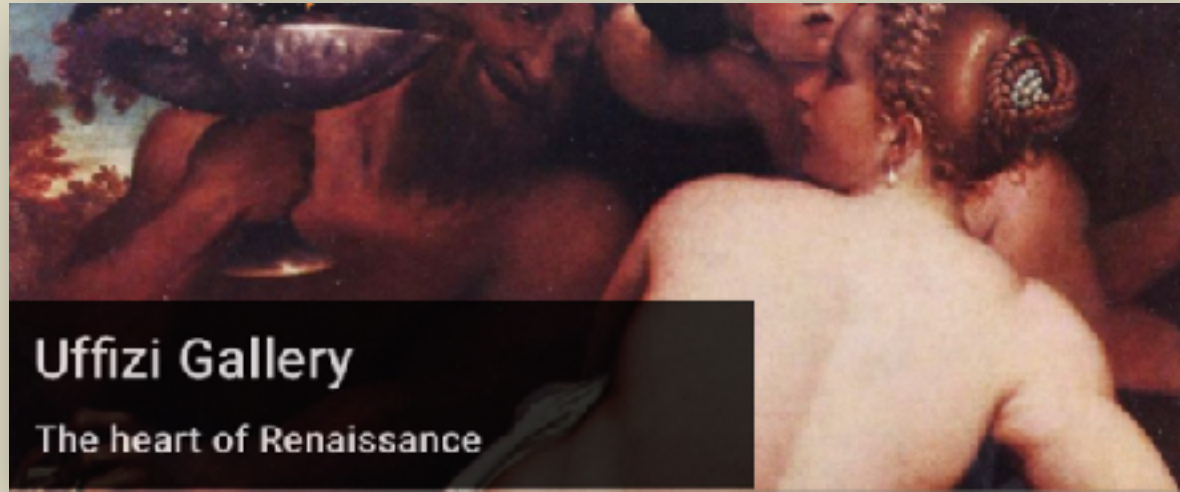
Modern anlamına yakın müze kurma düşüncesinin ise ilk defa 1746 yılında La Fund de Saint Yenne isimli bir Fransız yazarı tarafından ortaya atıldığı anlaşılmaktadır.

Museographia





XVII. yüzyılda resim ve heykellerin yanı sıra çeşitli çizimler de toplanmaya başlanmıştır. Mesela İtalya'daki Uffizi Galerisi, müze niteliği taşıyan bu tür mekânlardandır.



Uffizi Gallery

The heart of Renaissance



Yine ilk bilim müzesi olarak kabul edilen “*Ashmolean Müzesi*”, Oxford Üniversitesine bağlı olarak 1683’te açılmıştır.

Keza İngiliz hekim Sir Hans Sloane (1660-1753) kendi bilimsel görüşüne uygun bir bitki koleksiyonu hazırlamış, ayrıca para, madalya, araç gereç, basılı ve yazma kitap koleksiyonu yapmıştır.

Erhanedan Kiş, Sumer





Great Court by night



Sir Henry Hans Sloane özel koleksiyonlarını İngiliz Parlamentosuna vermesiyle 1759'da Londra'da "*British Museum*" açılmıştır.

Rozetta Taşı

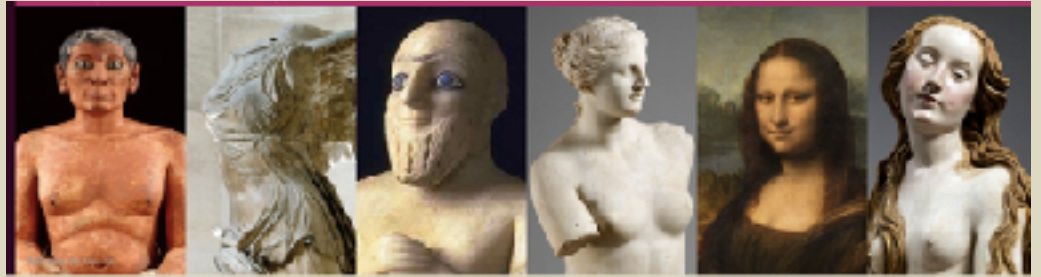
Ur Bayrağı



Louvre



Bu çalışmalarını Fransa'da 1793 yılında "*Louvre Müzesi*"nin açılması, Almanya'da XIX. yüzyılın sonlarındaki müzecilik çalışmaları ile İtalya, İspanya, Rusya, Hollanda, Belçika ve Avusturya'daki müzecilik alanlarındaki gelişmeler takip etmiştir.



<http://www.louvre.fr/en/tales-of-the-museum>



19. yüzyılın başlarında modern müzecilik girişimleri başlamıştır. J. Winckelmann, sanat tarihi olarak tanımlayabileceğimiz alanın temellerini atmıştır.



Ayrıca “Kadim Yunan Resim ve Heykel Eserlerinin Taklidi Üzerine Düşünceler” (1764)

Geschichte der Kunst des Alterthums ("The History of Art in Antiquity")

isimli eserinde kadim Yunan'ı klasik açıdan tanımlayarak üstün bir dönem olarak algılamış, sanatı klasik tarih anlayışına bağlı bir oluşum olarak ifade etmiştir.



Kendisi bir halkın sanatının o halkın ve zamanının gerçeklerini yansıttığı fikrini öne sürer. Almanların Yunanlıları taklit etmeleri gerektiğini böylelikle Klasik ideallere ulaşabileceklerini öne sürmüştür. Kadim dönemin ideal yüceliğine kavuşabilme idealleri sonuncunda neo-klasisizm ortaya çıkıp yaygınlaşmış, tüm Avrupa ülkelerini sarmıştır.

Bu dönemlerde Avrupa müzeleri doğudan batıya uzanan ve kendilerinin de zaman zaman ticari ve siyasi kontrolünü tuttıkları ülkelerin geçmiş tarihleri ve kültürel zenginliklerine ait eserleri daha sonraki Avrupa medeniyetinin eserleri ile birlikte sergileyip halka karşı güçlü bir emperyal kimlik ortaya koymayı amaçlarlar.

XVIII. yüzyılda gelişen müzecilik anlayışı neticesinde XIX. yüzyılın ikinci yarısından sonra müze kurma ve geliştirme çabaları daha büyük bir aşama göstermiş ve birbirinden değişik müzeler ortaya çıkmıştır.

Mesela budun-bilim, kültür-tarih, yöresel-arkeoloji ve uygulamalı sanat müzeleri bunlardandır. Keza XIX. ve XX. yüzyıllarda Avrupa ve ABD müzeciliği kendi aralarında bir yarışa girerek büyük bir aşama göstermişlerdir.

Özellikle ABD'de Newyork'taki "*Whitney Museum of American Art*" ve "*Museum of American Art*" müzeleri bu alana daha ciddi ve değişik bir bakış açısı getirmiş ve müzeciliğe bir eğitim kurumu olarak bakılmaya başlanmıştır.

KAYNAKLAR

C. Bařaran 1966

«Çağdaş Müzecilięimiz», Akademik Araştırmalar I, s. 16-18.

F. Erraslan 1998

«Çağdaş Müzecilik Anlamında Bazı Yaklaşımlar», 4. Müzecilik Semineri Bildirileri, s. 33.

H. Erkanal 1988

«Çağdaş Müzecilik Anlayışı Yönünden Üç örnek», Türk Arkeoloji Dergisi XXVII, s.1-7.

F. Gerçek 1999

Türk Müzeciliği, TTKY, Ankara.

D. Pinkwart 1965

«Das Relief des Archelaos von Priene», Antike Plastik, Leuferung IV, s.55-65.

E. Yücel 1999

Türkiye'de Müzecilik, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul

O. Siller 2010

«Dünyada ve Türkiye'de Kent Müzeleri», Ege Mimarlık Temmuz 2010, s.16-21.

B. Boraz 2013

«Müze Teknolojileri ve Sergileme Farklılıkları», İDİL, C. 2, Vol 2, Sayı 8, s.113-128.

N.Ertürk, H. Uralman 2012

Müze Bilimin ABC'si İstanbul.

T.C., İçişleri Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı

Kültür Varlıkları Kaçakçılığı İle Mücadele Kılavuzu

Ankara

Doç.Dr. Berna Okan

“Günümüzde Müzecilik Anlayışı”,

Sanat & Tasarım Dergisi, 187-198.

Derya Pekgözlü Karakuş

“Müzelerde Uygulanabilecek Müze Eğitim Etkinlikleri”,

Mediterranean Journal of Humanities II/1, 2012, 131-138.

S. Lambert

“Museum storage space estimations: In theory and practice”,
ICOM-CC, 17th Triennial Conference, 2014 Melbourne.

J.E. Christensen, v.d.

“New Concept for Museum Storage Buildings - Evaluation of Building Performance Model for Simulation of Storage”,
“International Conference on Architecture and Civil Engineering” içinde, 2016.

E. Madran

“Cumhuriyet’in İlk Otuz Yılında (1920-1950) Koruma Alanının Örgütlenmesi-I”,
ADTÜ MFD 16:1-2, 59-97, 1996.